

Wijziging van de Wet marktordening gezondheidszorg, de Wet toetreding zorgaanbieders, de Jeugdwet en enige andere wetten in verband met de integriteit van de bedrijfsvoering van zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wet integere bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders)

Voorstel van wet

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo, Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is nadere regels te stellen aan de integriteit van de bedrijfsvoering van zorg- en jeugdhulpaanbieders en het toezicht daarop te versterken en te moderniseren alsmede niet-integere personen beter uit de zorg te kunnen weren en in verband hiermee de Wet toelating zorginstelling in te trekken;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet marktordening gezondheidszorg wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel o vervalt, onder verlettering van de onderdelen p tot en met w tot onderdeel o tot en met v.
2. Na onderdeel v (nieuw) worden drie onderdelen toegevoegd, luidende:

w. winstuitkering: uitkering anders dan:

- 1°. een niet excessieve vergoeding voor aan de zorgaanbieder geleverde goederen of diensten of voor een verstrekte geldlening;
- 2°. voldoening van loon of van een geldschuld;
- 3°. terugbetaling van ingebracht kapitaal door de zorgaanbieder die rechtspersoon is;

x: interne toezichthouder: de interne toezichthouder, bedoeld in artikel 3, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet toetreding zorgaanbieders of een ander orgaan van een zorgaanbieder belast met het toezicht op het beleid van de zorgaanbieder;

y: bestuurder: een lid van de dagelijkse of algemene leiding van een zorgaanbieder of de vennoten van een geen rechtspersoonlijkheid bezittend organisatorisch verband van zorgaanbieders.

B

In artikel 16, onderdeel e, wordt "uitvoering" vervangen door "naleving".

C

Artikel 17, onderdeel g, vervalt.

D

Na artikel 40b worden vier nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 40c

1. Een zorgaanbieder richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de zorgaanbieder, waaronder het te behartigen maatschappelijke belang en het belang van de bij de zorgaanbieder betrokken belanghebbenden.
2. Een bestuurder of een lid van de interne toezichthouder neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met de belangen als bedoeld in het eerste lid, tenzij het besluit niet op andere wijze genomen kan worden.
3. Indien een bestuurder of een lid van de intern toezichthouder deelneemt aan de beraadslaging en besluitvorming over een besluit waarbij hij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang als bedoeld in het eerste lid, legt de zorgaanbieder de overwegingen die aan dat besluit ten grondslag liggen schriftelijk vast.

Artikel 40d

1. Een zorgaanbieder waarborgt dat sprake is van normale marktvoorwaarden bij van betekenis zijnde transacties tussen de zorgaanbieder en een partij waarbij een bestuurder, een aandeelhouder of een lid van de interne toezichthouder van de zorgaanbieder een direct of indirect belang heeft, en legt schriftelijk vast hoe hij dit heeft gewaarborgd.
2. Een zorgaanbieder gaat na of een adviseur die bij de besluitvorming omtrent van betekenis zijnde transacties is betrokken, met de besluitvorming verbonden directe of indirecte belangen heeft en weegt het bestaan daarvan mee in de besluitvorming.

Artikel 40e

1. Tenzij een zorgaanbieder uitsluitend bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vormen van zorg verleent, doet een zorgaanbieder geen winstuitkering.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voorwaarden aan het uitkeren van winst worden gesteld om risico's voor de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg te beperken. De voorwaarden kunnen verschillen per vorm van zorg of per categorie van zorgaanbieders.

2. Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing op winstuitkeringen:
- a. die uitsluitend de opbrengsten bevatten van voor gemeenschappelijke rekening en risico verleende zorg;
 - b. aan een persoon die in de periode waarop de winstuitkering ziet in de hoedanigheid van zorgaanbieder onmiddellijk of middellijk arbeid in een geen rechtspersoonlijkheid bezittend organisatorisch verband van zorgaanbieders heeft ingebracht, mits de winstuitkering een niet excessieve vergoeding voor de ingebrachte arbeid is;
 - c. aan een zorgaanbieder die een natuurlijk persoon is en die alle aandelen houdt in een zorgaanbieder die een besloten vennootschap is; of
 - d. aan een zorgaanbieder die een natuurlijk persoon is en voor wiens rekening en risico zorg wordt verleend.

Artikel 40f

1. Voor de toepassing van de artikelen 40c, 40d en 40e wordt onder zorgaanbieder mede verstaan: een geen rechtspersoonlijkheid bezittend organisatorisch verband van zorgaanbieders.
2. Indien een zorgaanbieder tevens een aanbieder is als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, gelden in afwijking van artikel 2, vierde lid, onder a, de artikelen 40c en 40d ook voor de door die zorgaanbieder geleverde algemene voorzieningen of maatwerkvoorzieningen.

E

In artikel 70, eerste lid, vervalt "het College Sanering,".

F

In het tweede lid van artikel 72 wordt "het bepaalde bij en krachtens de artikelen 4.5.1 en 4.5.2 van de Jeugdwet," vervangen door "het bepaalde bij en krachtens de artikelen 4.4.2, 4.4.3, 4.5.1, 4.5.2 en 4.5.3 van de Jeugdwet,".

G

Aan artikel 76 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Indien de zorgautoriteit een zorgaanbieder een aanwijzing geeft ter handhaving van het bepaalde bij of krachtens artikel 40e, kan deze aanwijzing inhouden dat een in strijd met het bepaalde bij of krachtens artikel 40e uitbetaalde winstuitkering door de zorgaanbieder wordt teruggevorderd van de ontvangers daarvan.

H

Artikel 78f vervalt.

I

Artikel 78h wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.
2. Aan het slot van onderdeel b wordt ";of" vervangen door een puntkomma.
3. Onderdeel c komt te luiden:

c. de artikelen 4.4.2 of 4.4.3 van de Jeugdwet;

4. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. de artikelen 4.5.1, 4.5.2 of 4.5.3 van de Jeugdwet.

5. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. Indien de zorgautoriteit een jeugdhulpaanbieder een aanwijzing geeft ter handhaving van het bepaalde bij of krachtens artikel 4.5.3 van de Jeugdwet, kan deze aanwijzing inhouden dat een in strijd met het bepaalde bij of krachtens artikel 4.5.3 van de Jeugdwet uitbetaalde winstuitkering door de jeugdhulpaanbieder wordt teruggevorderd van de ontvangers daarvan.

J

Artikel 84c wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van onderdeel b wordt ";of" vervangen door een puntkomma.
2. Onderdeel c komt te luiden:

c. de artikelen 4.4.2 of 4.4.3 van de Jeugdwet;

3. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. de artikelen 4.5.1, 4.5.2 of 4.5.3 van de Jeugdwet.

K

Artikel 93, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van onderdeel b wordt ";of" vervangen door een puntkomma.
2. Onderdeel c komt te luiden:

c. de artikelen 4.4.2 of 4.4.3 van de Jeugdwet;

3. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. de artikelen 4.5.1, 4.5.2 of 4.5.3 van de Jeugdwet.

ARTIKEL II

De Jeugdwet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1 wordt in de alfabetische volgorde ingevoegd:

- *winstuitkering*: uitkering anders dan:

- 1°. een niet excessieve vergoeding voor aan de jeugdhulpaanbieder geleverde goederen of diensten of voor een verstrekte geldlening;
- 2°. voldoening van loon of van een geldschuld;
- 3°. terugbetaling van ingebracht kapitaal door de jeugdhulpaanbieder die rechtspersoon is;

B

Na artikel 4.4.1 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 4.4.2

1. De jeugdhulpaanbieder richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de jeugdhulpaanbieder, waaronder het te behartigen maatschappelijke belang en het belang van de bij de jeugdhulpaanbieder betrokken belanghebbenden.
2. Een lid van de dagelijkse of algemene leiding of een lid van de interne toezichthouder van de jeugdhulpaanbieder neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met de belangen als bedoeld in het eerste lid, tenzij het besluit niet op andere wijze genomen kan worden.
3. Indien een lid van de dagelijkse of algemene leiding of een lid van de interne toezichthouder van de jeugdhulpaanbieder deelneemt aan beraadslaging en besluitvorming over een besluit waarbij hij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met de belangen als bedoeld in het eerste lid, legt de jeugdhulpaanbieder de overwegingen die aan dat besluit ten grondslag liggen schriftelijk vast.

Artikel 4.4.3

1. De jeugdhulpaanbieder waarborgt dat sprake is van normale marktvoorwaarden bij van betekenis zijnde transacties tussen de jeugdhulpaanbieder en een partij waarbij een lid van de dagelijkse of algemene leiding, een aandeelhouder dan wel een lid van de interne toezichthouder van de jeugdhulpaanbieder een direct of indirect belang heeft, en legt schriftelijk vast hoe hij dit heeft gewaarborgd.
2. De jeugdhulpaanbieder gaat na of een adviseur die bij de besluitvorming omtrent van betekenis zijnde transacties is betrokken, met de besluitvorming verbonden directe of indirecte belangen heeft en weegt het bestaan daarvan mee in de besluitvorming.

C

Na artikel 4.5.2 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4.5.3

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voorwaarden aan het uitkeren van winst worden gesteld om risico's voor de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de jeugdhulp te beperken. De voorwaarden kunnen verschillen per vorm van jeugdhulp of per categorie van jeugdhulpaanbieders.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op winstuitkeringen:
 - a. die uitsluitend de opbrengsten bevatten van voor gemeenschappelijke rekening en risico verleende jeugdhulp;
 - b. aan een persoon die in de periode waarop de winstuitkering ziet in de hoedanigheid van jeugdhulpaanbieder onmiddellijk of middellijk arbeid in een geen rechtspersoonlijkheid bezittend organisatorisch verband van jeugdhulpaanbieders heeft ingebracht en de winstuitkering een niet excessieve vergoeding voor de ingebrachte arbeid is;
 - c. aan een jeugdhulpaanbieder die een natuurlijk persoon is en die alle aandelen houdt in een jeugdhulpaanbieder die een besloten vennootschap is; of
 - d. aan een jeugdhulpaanbieder, die een natuurlijk persoon is en voor wiens rekening en risico zorg wordt verleend.

D

In de tweede zin van artikel 9.2, eerste lid, wordt "geen toezicht op de naleving van de artikelen 1a.1, 4.5.1 en 4.5.2" vervangen door "geen toezicht op de naleving van de artikelen 1a.1, 4.4.2, 4.4.3, 4.5.1, 4.5.2 en 4.5.3".

E

In artikel 9a.4. wordt "het bepaalde bij of krachtens de artikelen 4.5.1 en 4.5.2." vervangen door "het bepaalde bij of krachtens de artikelen 4.4.2, 4.4.3, 4.5.1, 4.5.2 en 4.5.3."

ARTIKEL III

De Wet toetreding zorgaanbieders wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1, eerste lid, wordt in de begripsomschrijving van Onze Minister "Onze Minister voor Medische Zorg" vervangen door "Onze Minister voor Langdurige Zorg en Sport".

B

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid vervalt, onder vernummering van het tweede en derde lid tot het eerste en tweede lid.

2. Het eerste lid (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

a. In de aanhef vervalt "voorts".

b. In onderdeel b wordt na "artikelen" ingevoegd "2,"

c. Onderdeel e komt te luiden:

e. artikel 35, eerste, tweede, zesde en zevende lid of artikel 36, eerste tot en met derde lid, van de Wet marktordening gezondheidszorg.

d. Na onderdeel e wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

f. de artikelen 40c en 40d van de Wet marktordening gezondheidszorg.

3. Onder vernummering van het vierde tot en met het zesde lid tot het vijfde tot en met het zevende lid, worden twee leden ingevoegd, luidende:

3. Onze Minister kan de toelatingsvergunning weigeren indien een lid van de algemene of dagelijkse leiding of de interne toezichthouder van de zorgaanbieder dan wel een persoon die anderszins zeggenschap heeft in de zorgaanbieder in de periode van vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag lid van de algemene of dagelijkse leiding of de interne toezichthouder is geweest van dan wel anderszins zeggenschap heeft gehad in een of meer zorgaanbieders die in die periode de in het eerste lid genoemde bepalingen hebben overtreden.

4. Onze Minister kan de toelatingsvergunning weigeren indien sprake is van zodanige omstandigheden dat een goed en rechtmatig functioneren van de zorgaanbieder redelijkerwijs onvoldoende is geborgd.

4. In het zevende lid (nieuw) wordt "vijfde" vervangen door "zesde".

C

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. Onderdeel c komt te luiden:

c. niet wordt voldaan aan de eisen, bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdelen a, b, c, d, f, of het tweede tot en met het vierde lid;

b. Onderdeel d komt te luiden:

d. artikel 35, eerste, tweede, zesde of zevende lid of artikel 36, eerste tot en met het derde lid, van de Wet marktordening gezondheidszorg is overtreden; of.

2. Onder vernummering van het tweede en derde lid tot het vierde en vijfde lid, worden twee leden ingevoegd, luidende:

2. Onze Minister kan de toelatingsvergunning intrekken indien een lid van de algemene of dagelijkse leiding of de interne toezichthouder van de zorgaanbieder dan wel een persoon die anderszins zeggenschap heeft in de zorgaanbieder in de periode van vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag lid van de algemene of dagelijkse leiding of de interne toezichthouder is geweest van dan wel anderszins zeggenschap heeft gehad in een of meer zorgaanbieders die in die periode de in artikel 5, eerste lid, onderdelen a, b, c, d, f, of het tweede tot en met het vierde lid, genoemde normen hebben overtreden.

3. Onze Minister kan de toelatingsvergunning intrekken indien sprake is van zodanige omstandigheden dat een goed en rechtmatig functioneren van de zorgaanbieder redelijkerwijs onvoldoende is geborgd.

D

Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na "verstrekkt aan de" ingevoegd "Inspectie gezondheidszorg en jeugd en de Nederlandse Zorgautoriteit, de".

2. In het tweede lid, wordt na "zorgaanbieders" ingevoegd "die een toelatingsvergunning hebben aangevraagd," .

E

Artikel 10 komt te luiden:

Artikel 10

De Inspectie gezondheidszorg en jeugd, de Nederlandse Zorgautoriteit, de Wlz-uitvoerders, bedoeld in de Wet langdurige zorg, en de zorgverzekeraars, bedoeld in de Zorgverzekeringswet verstrekken Onze Minister uit eigen beweging of desgevraagd alle gegevens, waaronder persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, die voor Onze Minister van belang zijn voor de weigering dan wel intrekking van een toelatingsvergunning.

ARTIKEL IV

De Wet toelating zorginstellingen wordt ingetrokken.

ARTIKEL V

In artikel 2 van Bijlage 2 Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak van de Algemene wet bestuursrecht vervalt "Wet toelating zorginstellingen".

ARTIKEL VI

Artikel 9.1.5 van de Wet langdurige zorg vervalt.

ARTIKEL VII

In de bijlage van de Wet toezicht accountantsorganisaties vervalt "artikel 25, vierde lid, van de Wet toelating zorginstellingen".

ARTIKEL VIII

Artikel IIIId van de Wet van 29 oktober 2009 tot wijziging van enkele wetten vanwege enige technische verbeterpunten en het vervallen van een bepaling in een wijzigingswet (Stb. 2009, 486), vervalt.

ARTIKEL IX

In artikel 91 van de Zorgverzekeringswet vervallen het tweede en derde lid.

ARTIKEL X

Artikel XXXXII van de Veegwet VWS 2013 vervalt.

ARTIKEL XI

Artikel XXXIII van de Verzamelwet VWS 2016 vervalt.

ARTIKEL XII

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL XIII

Deze wet wordt aangehaald als: Wet integrale bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister voor Langdurige Zorg
en Sport,

De Minister voor Rechtsbescherming,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,